

כוכבי שמש, מני כהן וצ'רלי ביטון
שלושה פחות אחד

והמגן עתה על מני כהן, השמיע דברים מפורטים יותר.

טען ארנון:

לפי המידע שבידי, הרי שעד לצהרי היום השני — 24 שעות אחרי המעצר — לא היה בידי חוקרי המיטרה חומר מר שיע כלשהו, והמניע למעצר נראה לי פוליטי טהור. כאשר נפגשתי עם העציר, במיטרת דיונוגוף בתל-אביב, הוא סיפר לי שביום המעצר נחקר ברציפות 11.30 לפני הצהריים עד 8 בערב. רוב הזמן נחקר על פוליטיקה ועל צ'רלי ביטון. מפעם לפעם פלטו החוקרים משהו בנר סח, אנחנו יודעים שאתה וצ'רלי מבריי חים הירואין, כשאתם חוזרים מחוצלארץ, או איומים כמו „סמוך עלינו, צ'רלי יפולו“ ו„אנחנו נטאטא אותו אל מתחת לשטיח!“ ביום הראשון למעצר, כשסופר למני ששמו נזכר בפרשת-הרצח ביפו, הוא תבע מייד שיעמידו אותו למיסדר-יהוי, הדבר לא נעשה, ומאו פורסמה תמונתו ברבים — גם בעיתונים וגם בטלוויזיה. והנה, למחרת המעצר, ביום השני, עשו לו מיסדר-יהוי טלוויזיוני. הקרינו בפני נער תמונות של שמונה פרצופים, והוא זיהה את מני. הנער טען כי הוא מכיר את מני עוד מלפני הפרשה — לא אישית, אומנם, אבל מתוך ראייה. בעדותו לפני החוקרים סיפר, לדבריהם, כי ראה מכונית ואליאנט לבנה, שאותה בנסיה ליושבי האאוד, שהרגו את איברהים עאסף ופצעו את חבי רן, עבד טוואשי, ברחוב דונולו ביפו, אני, כמוכן, תובע לבטל מיסדר-יהוי טלוויזיוני, שבוצע אחרי פירסום מירבי של תמונתו של מני כהן. מה גם שמני אינו הראשון שהמיטרה מצביעה עליו כמי שנטל חלק בפרשה. כל מי שנחשדו עד עתה שוחררו לבסוף מבלי שהוגש נגדם כתב-אישום.

עד כאן דבריו של עורך-הידון. בינתיים הצליח מני כהן להשמיע דבר, חרף היותו נתון במעצר. במכתב ששלח למערכת העולם הזה (ראה תצלום) אמר: „כל המעצר הזה ביום אחד גדול. זו עלי-לתדם נוסח ישראל. אני נחקרתי במיש-טרה ברוב השאלות על צ'רלי ביטון. הם אמרו לי שצ'רלי ואני מברייחים סמים. „כל הטענות שלי בבדיקה של האמת עליידי אימות עם אנשים שנפגשנו בחו"ל וכל הטענות שלי בקשר לכך שכל פעם שחזרנו מחו"ל (8 פעמים סה"כ) עשו לי חיפוש מדוקדק גם על הגוף, הם לא התייחסו לזה. אין לי יד בכל העלילה הזאת. אני לא יודע מאיפה הם המציאו את הדברים האלה. הכל זה ביגלל הרקע הסוליטי. נש-אלתי על אש"ף ובעיקר על צ'רלי.“

עתה ממתין ח"כ ביטון כדי לראות מה יעלה בגורל מוכירו, אם אומנם יועמד לדין. מנהיגי חד"ש סקרנים לדעת, כיצד תשפיע הפרשה על הפנתרים. חששם הוא, שהפרשה תעמיק את הקרע, שהסתמן לאחר רוונה בסיעת חד"ש בכנסת — קרע העלול להוליד פילוג.

אך אנשים קרובים לפנתרים, ביניהם גם כמה מחברי רק"ח, מעידים כי האיש הקור בע מבין השלושה היה דווקא כוכבי שמש. הוא שהגה את רעיון הברית עם המפלגה הקומוניסטית, הוא שטוהה את הקשרים השונים עם הנהגת רק"ח והוא ששימש כתועמלן בין הפנתרים למען הלי-כה עם הקומוניסטים. לדיברי כוכבי, היה הוא האדם שנאבק עם עסקני רק"ח, כדי שסיכמו לתת את המקום השלישי ברשי-מת מועמדי החזית לצ'רלי ביטון דווקא.

„הציעו לי את המקום הזה“, סיפר כוכבי, „אך אני הצעתי את צ'רלי במקומי.“ נימוקיו היו: „צ'רלי ידוע כאחד משני הפנתרים הראשונים, ואם סעדיה מרציאנו, המפורסם שבין הפנתרים, הולך לשלי, רצוי שיינתן לצ'רלי מקום בטוח בכנסת. מאז הבחירות לכנסת, בחודש מאי 1977, מועברים לידי השלישייה עשרות אלפי לירות מדי חודש בחודשו. כל סיעה בכנסת מקבלת מאוצר-המדינה תקציב חודשי שור-טף, „מימון מפלגות“. כגודל הסיעה, גודל התקציב. סיעת חד"ש מונה חמישה ח"כים, שאחד מהם הוא צ'רלי ביטון. הסיעה מפרישה לכן, כל חודש, חמישית מתקציב המימון שלה, ומעבירה אותו לידי הפנתרים. מימון המפלגות תופח בהת-מדה, בהיותו צמוד למדד, ונתה הוא מסתכם ב-43 אלף ל"י לחודש לכל ח"כ. סכום זה בדיוק מועבר לידי פנתרי-חד"ש, לשימושם. זאת מלבד משכורתו של ח"כ ביטון — המסתכמת ביותר מעשרים אלף לירות — שהיא קודש לו ולמישפחתו.

שמונה

פרצופים

הכסף שהגיע לידי הפנתרים מדי חודש בחודשו לא עור להם להרחיב את שורותיהם ולפעול בשכונות-עוני ובי-עירות-פיתוח. כפי שהבטיחו לעשות ערב הבחירות, הוא גם לא הציל אותם ממרי-בות פנימיות ומסיכסוכים אישיים. לפעי-מים היה זה הכסף שליבה מריבות. האירגון, שמנה בעת הקמת החזית כמה עשרות חברים, הלך ונתדלדל, עד שהפך היום, לדיברי כוכבי שמש, אירגון של שניים: ח"כ צ'רלי ביטון ומוכירו, מני כהן. כוכבי עצמו עזב את האירגון לפני כחודשיים, אחרי סיכסוך, מלווה בהשמד-צות, הן עם צ'רלי והן עם מני.

על רקע זה נפל מעצרו של כהן על ראשי הפנתרים לא סתם כפצצה מהממת, אלא כפצצה קטלנית. העלולה לפוררם סופית, את זאת מבינים הפנתרים היטב. ח"כ ביטון טען, השבוע, כי העובדה ש-חוקרי-המיטרה החרימו בביתו של כהן כרטסת של הפנתרים, מיכתבים בעלי אופי פוליטי ותוכניות-פעולה, מלמדת כי המניע למעצרו של מני הוא פוליטי. המעצר נועד, לדיברי חברי-הכנסת, להנחית על אירגונו מכת-מות, ואילו עורך-הידון הירושלמי יוסי ארנון, שכבר הגן על הפנתרים בעבר,

חובי לחברה, שעליה חזר שוב ושוב. את סירובו לרן בעבר נימק בחוג ידידיו בכך, שעתה הוא מוכר בציבור, כאדם פוליטי, מראשי הפנתרים-השחורים, וכל חיטוט בעבר ישרת רק את יריבו ואת יריבי הפנתרים, לניגוח פוליטי, ואכן, מזה כמה שנים מוכר מני לא סתם כפנתר-שחור, אלא כאחד מראשי האירגון. כש-הוקמה השותפות בין הפנתרים של צ'רלי לבין רק"ח, במיסגרת החזית, נראה מני כהן בתמונות שהתפרסמו בעיתונים ב-חברת הח"כים מאיר וילנר ותופיק טובי, כשהם מביטרים לציבור על הקמת חד"ש.

מקום

בצמרת

את הפרק הפוליטי שבחיי החל מני לפני כארבע שנים, כשהגיע לירד-שלים אחרי שהשתחרר מן הכלא. לדבריו, ארבע השנים שבילה ברמלה, מאחרי סורג-דום הרבה על החיים, „סיפר לפני זמן מה, בהסבו לשולחן בבית-האמנים שבבי-רה, „בעיקר לומדים להתייחס ברצינות לדברים שנחשבו בעבר לכלום, לחסרי-משמעות, כמו פוליטיקה, למשל.“ אל הפנתרים הגיע כבר לאחר שנסי-תימו, ימיהם הטובים — ימי ההפגנות ההמוניות והחדירה היומיומית-כימעט אל כלי-התיקשות. כאשר הכיר את הפנת-רים, בשכונת מוסררה ובקפה פעמון, מצא ששורותיהם נידלדלו והמריבות הפ-נימיות אוכלות בהם בכל פה. למרות זאת החליט להצטרף, והפך, תיכף ומיד, לאיש מרכזי, וכשצ'רלי ביטון — ששמו הפרטי האמיתי הוא שלום — הפך חבר-כנסת, התמנה מני כהן למוכירו האישי. יחד עם כוכבי שמש, שהצטרף לפנתרים לפני מני, והספיק כבר להיות מעורב במרבית הסיכסוכים הפנימיים שלהם, היו צ'רלי ומני את השלישייה המובילה. צ'רלי ביטון היה, לכאורה, בעל התפקיד הבכיר שביניהם, שהרי הוא מכהן כתבו-נסת.

ב-1967, כשהיה בן 20, תוכניתו היתה ללמוד באחת האוניברסיטות האמריקאיות — היסטוריה, ואולי פסיכולוגיה. כעבור זמן נקלע למיפגש חברתי ועיניו ננעצו בעיניה של ג'קלין אורורה שטיין. ננעצו ולא משו ממנה עוד.

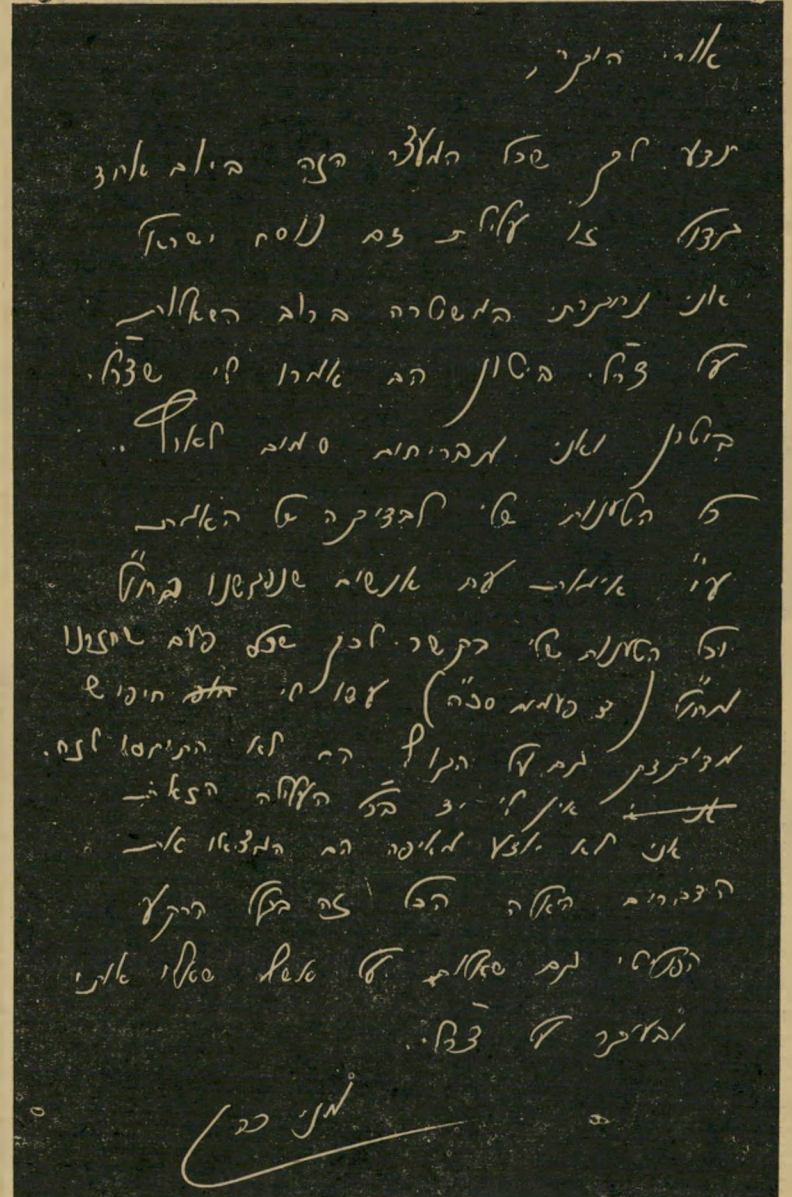
הש-שבש

הירושלמי

תחילה ניהלו השניים את מיפגשי-הם בסתר, כי אורורה היתה נשואה לאדם בעל-עמדה, שהיה רגיש במיוחד לשמו הטוב. שכן, הוא היה — לא פחות ולא יותר — חבר בסגנט של ארצות-הברית, רק מאוחר יותר, כשהקשרים הי-גנבים התהדקו, נפרדה אורורה שטיין מבעלה, והחלה מופיעה בחברת מני. כשהגיעו שני האוהבים לישראל — הוא לביקור מולדת והיא לטיול — שכרו וילה בסביון, ברחוב המתנחלים 12, נהגו במר-כונניה של אשת הסגנטור והירבו לבלות. פרט אחד, שנראה מיקרי לחלוטין, הר-ליד אחרי-כך תוצאות חמורות, לפחות לגבי מני כהן. משכיר הדירה בסביון היה עזרא („עזור“) טיסונה, אלוף הש-שבש, ששמו השתרבב, מאוחר יותר, להקירות המיש-טרה סביב השאלה אם יש או אין פשע מאורגן בישראל.

„מה הקשר שלך עם טיסונה?“ שארו החוקרים את מני. „אנו מכירים מילדות“, השיב. „שיחקנו ש-שבש, גדלנו ביחד בירושלים והלכנו לאותו בית-כנסת.“

„האם לא הוא שתיכנן את הברחת החשיש?“ שאלו החוקרים, האם לא הוא האיש שהבטיח לך רבע מיליון לירות תמורת הברחת החשיש באמריקה?“ מני הכחיש כל קשר להברחה, וממילא כל מעורבות של טיסונה, יידו מנוער, בפרשת המכונית כפולת-הדפנות. לפני כ-שנה, כשהופיע בתוכנית הטלוויזיה עני-כותרת, סירב לשוב ולחטט בעברו. הוא הסתפק רק בקביעה „שילמתי כבר את

מיכתב שכתב מני כהן בכנא המערכת העולם הזה
שאלות על אש"ף